

Agendapunt:	08 Stelselmatige semantiek		
Bijlagen:	Rapport Semantiek op stelselschaal : issues en oplossingsrichtingen		
Aan:	Forum Standardisatie		
Van:	Bureau		
Datum:	05 juni 2009	Versie	0.1
Betreft:	Onderzoek stelselmatige semantiek		

Doel

Het Forum wordt gevraagd in te stemmen met het rapport Semantiek op stelselschaal.

Advies

Het Forum wordt geadviseerd:

- het rapport te accepteren ter publicatie op de website;
- het Bureau Forum Standardisatie te vragen een plan van aanpak op te stellen voor vervolgstappen.

Toelichting

Het Forum heeft in 2008 het thema semantiek opgenomen in haar interoperabiliteitsagenda en benoemd als één van de onderwerpen die prioriteit verdient.

Binnen de Nederlandse e-overheid is de ontwikkeling van basisregistraties een toonaangevende ontwikkeling waar semantiek een hoofdrol speelt. Het Stelsel van basisregistraties is aanbodgedreven vanuit verschillende registratiehouders opgezet. Er vindt, binnen het verantwoordelijke ICTU-programma RENOIR stroomlijning en afstemming plaats, maar van echte semantische eenheid is nog geen sprake.

Van verschillende kanten kreeg het Forum signalen dat de huidige inhoud van de basisregistraties niet goed aansluit op de informatiebehoefte van afnemers. Afnemers zouden daardoor genooddaakt zijn tot het onderhouden van hun eigen gegevensset, wat stelselmatige gegevensuitwisseling en hergebruik bemoeilijkt of zelfs verhindert.

Het Forum heeft daarom een onderzoek geïnitieerd waarin afnemersbehoeften aan de hand van praktijkcasussen zichtbaar worden gemaakt. Daarnaast wordt onderzocht of een andere wijze van gegevensmodellering een oplossing biedt voor de gevonden knelpunten. Schaalbaarheid en toekomstbestendigheid van het stelsel van basisregistraties zijn hierbij uitgangspunten.

Resultaten

Het onderzoek is conform planning uitgevoerd.

De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

- De doelstellingen van de e-overheid en het NUP vragen om gegevensmodellering die ruimte biedt voor variëteit in betekenissen en die schaalbaar (uitbreidbaar) en toekomstvast is.

- De authentieke gegevens in de huidige basisregistraties, zo bevestigen de onderzochte casussen, hebben een te smalle betekenis voor gebruik op de schaal waarvoor zij zijn bedoeld (uitvoering van publieke taken).
- Vanuit de bestaande wetgeving en ontwikkelstatus van de basisregistraties kan hun semantische interoperabiliteit, onderling en met afnemers, worden verbeterd door toepassing van contextuele verbijzondering.

Aanbevolen wordt om:

- Principes die semantische interoperabiliteit ondersteunen op te nemen in de NORA.
- Het Stelsel van Basisregistraties, zonder de huidige opbouw te verstoren, met behulp van contextuele verbijzondering te hermodelleren.

Vervolgstappen

De conclusies en aanbevelingen zijn opgesteld in het verlengde van de analyserende benadering van het onderzoek. Daarbij zijn wel effectiviteit en praktische uitvoerbaarheid meegewogen, maar niet de bestuurlijk politieke voorwaarden. In de complexe omgeving van de e-overheid zijn probleemeigenaarschap en/of opdrachtgeverschap voor uitvoering niet vanzelfsprekend belegd. Van belang is dat vervolgstappen worden gezet die bij de stakeholders op draagvlak kunnen rekenen.

Ten aanzien van de aanbevelingen betreffende het Stelsel van Basisregistraties zijn de volgende stakeholders te onderscheiden:

- Ministerie van BZK
- Regiegroep NUP
- Stelseloverleg met gezamenlijke registratiehouders
- Programma RENOIR
- Uitvoerders van publieke taken die verplicht gegevens uit basisregistraties moeten afnemen (o.a. in overleggremia van RENOIR, Manifestgroep enz.)

Met betrekking tot doorontwikkeling van de NORA zijn deels dezelfde actoren actief.

Voorstel opdracht:

Geef het Bureau Forum Standaardisatie opdracht om in samenwerking met stakeholders een plan van aanpak op te (laten) stellen om de aanbevelingen m.b.t. NORA en hermodellering van basisregistraties goed belegd en uitgevoerd te krijgen.

- Genoemde stakeholders en experts wordt gevraagd te adviseren over aanpak van vervolgstappen, om zo haalbaarheid en draagvlak te optimaliseren.
- Uitvoering geschiedt bij voorkeur in projectvorm, waarbij financiering geregeld moet zijn.
- Beheer en onderhoud dienen bij afsluiting van het project geregeld te zijn.